

BABYLONIN TORNI PORISSA

Haluan kertoa Satakunnan Monikulttuuriyhdistyksestä. Tulin Suomeen 12 vuotta sitten paluumuuttajana. Kävin läpi viranomaisten ja organisaatioiden "labyrintin" sekä kotoutumisprosessin, jonka ajallisia puitteita on vaikea määrittellä. Vaikea sanoa, mihin minun polkuni olisi vienyt ilman yhdistystä, johon tulin ensin vapaaehtoisena, ja josta myöhemmin sain työtä.

Yhdistys oli perustettu Porissa 15 vuotta sitten suomalais- ja ulkomaalaisvoimin. Samana vuonna sille oli annettu tilat, jotka saivat nimen Kansainvälinen Kohtaamispaikka. Maahanmuuttajat alkoivat kutsua yhdistystä ja tiloja yhteisnimellä "Monika". Lyhyesti, hellästi ja ystävällisesti.

Tavoitteet olivat aluksi: edistää eri kulttuurien tuntemusta, auttaa maahanmuuttajien sopeutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Yhdistyksen tarkoitus ja työnkuva on kuitenkin näiden vuosien aikana huomattavasti laajentunut. Toiminta rahoitetaan kaupungin budjetista ja projektiluontoisesti monesta eri tahoista.

Vähän tilastollista tietoa: tänä päivänä yhdistyksessä on yli 500 jäsentä, jotka edustavat noin 70 eri maata ja puhuvat 50 eri kieltä. Noin 35 % jäsenistöstä ovat suomalaisia. Jäseneksi tullessa täytetään jäsenhakulomake, jossa on seuraavat tiedot: kansallisuus, kansalaisuus, mistä maasta on tullut (jos on siirtolainen) ja mitä kieltä puhuu. Joskus hakemuksessa kaikki tiedot ovat sekaisin, esim. ukrainalainen on tullut Eestistä, äidinkieli on venäjä, tai Australian kansalainen on syntynyt Etelä-Afrikassa ja on muuttanut Englannista jne.

Tammikuussa on liittynyt jäseneksi 32 henkilöä, helmikuussa 25. Se on selkeä osoitus siitä, että yhdistyksen toiminta on tarpeellista, ajankohtaista ja kiinnostavaa ihmisille, jotka elävät, työskentelevät, opiskelevat, kasvattavat lapsia ja rakentavat yhteistä maailmaa Porissa, Suomessa. Nykyään yhdistys on opettava, informoiva, konsultoiva, ohjaava ja työllistävä organisaatio sekä työnantaja. Suomen kieli on yhteinen kommunikointi- ja työkieli (työkielenä ovatkin venäjä ja englanti). Joka päivä yhdistykseen tulee opiskelemaan suomea erikielisiä ja eri kansallisuutta olevia ihmisiä. Eikä vain suomea, sillä tällä hetkellä yhdistyksessä toimivat venäjän, englannin, espanjan ja turkin kielikerhot, Unicef "Anna ja Toivo" -nukketalkoot (1 räsynukke = 20 euro, elintärkeät rokotukset kuutta tappavaa tautia vastaan yhdelle lapselle).

Meillä on hyvin tärkeä toiminta, joka on tarkoitettu lapsiperheille; musiikkileikkikoulu Iloiset Nuotit, piirustuskerho Taikakynä ja Tanssiipiiri yhdistää. Tällä hetkellä 54 lasta (2,5 - 14 - vuotiaat), osallistuu näihin kerhoihin. Vanhemmat ovat suomalaisia, venäläisiä, bulgarialaisia, virolaisia, ranskalaisia (perheet ovat myös kaksikielisiä, mutta kaikissa perheissä toinen vanhemmista on venäjänkielinen).

Paljon ponnistelua on vaadittu lasten ja vanhempien äidinkielen säilyttämiseksi. "Azbukashki" -kerhossa lapset oppivat puhumaan, kirjoittamaan ja lukemaan venäjäksi. Ilmapiiri oppitunnilla on ollut hyvin lämmin ja luova. Äitien ja isien aktiivinen osallistuminen tehtävien tekemiseen on erittäin tärkeää, yhdessä lapset ja vanhemmat laulavat, piirtävät ja askartelevat.

Poistumatta Porista voi myös tutustua muihin kulttuureihin ja keskustella niiden edustajien kanssa. Erilaisten iltojen järjestämisessä periaatteena on ollut kulttuurien edustajien oma halu, innostus ja ehdotukset. Afrikan, Afganistanin, Bulgarian, Thaimaan, Venäjän, Unkarin ja Eestin kulttuuri-iltoihin on osallistunut 50 - 250 henkilöä. Valokuvareportaasi on nähtävissä yhdistyksen websivuilla. Muutkin tapahtumat ovat suosittuja ja niistä on tullut jo perinne. Juhlaan `Joulutähden alla` osallistui 240 henkilöä. Se oli joulun ja uuden vuoden juhlien sekoitus. Joulun ja uuteen vuoteen liittyvät hahmot ilahduttivat sekä lapsia että aikuisia. Ystävänpäivän Tandem - iltaan osallistui 95 henkilöä. Illan ideana oli löytää itselleen kielipari; ihminen joka puhui kieltä jota halusit itse oppia. Juhlissa sekoittui suomen-, arabian-, englannin- venäjän- espanjan-, turkin- ja ranskankielinen puheensorina. Valitsi ystävällisyyden ja kiinnostuksen ilmapiiri. Ilta oli onnistunut täydellisesti.

Järjestämme monet tapahtumat yhdessä muiden organisaatioiden ja oppilaitosten kanssa mistä meillä on hyviä kokemuksia ja siitä onkin tullut jo perinne. Yhteistyökumppanit ovat esim. Porin taidemuseo, WinNovan oppilaitokset, Sataedu/Voima-hanke, Evankelisluterilainen seurakuntayhtymä, Unicefin Porin osasto, Suomen Punainen Risti jne. Yhdistyksessä on jatkuvasti käynnissä projekteja. Ne, joille tämä työ on tuttua, tietävät, kuinka paljon voimaa ja aikaa projektin luominen sekä sitä rahoittavien organisaatioiden löytäminen vaatii. Sen jälkeen alkaa raporttien ja selvityksien kirjoittaminen. Tämän

hetkisen Katse tulevaisuuteen - projektin puitteissa maahanmuuttajille on annettu apua kaikissa työllistymisen edistämistä edesauttavissa asioissa, esim. sähköpostin avaaminen, ansioluetteloiden, työ- ja opiskeluhakemusten laatiminen, rekisteröinnit Internetin kautta rekrytointifirmoihin, yhteydenotot työnantajiin, työhaastatteluun valmistautuminen jne. Projektin puitteissa on myös järjestetty erilaisia keskusteluja suomalaisesta identiteetistä, työpaikkojen säännöistä ja etiketistä, työkultuurista sekä suomalaisessa että muissa kulttuureissa.

Ihmiset haluavat tehdä työtä uudessa kotimaassa riippumatta muuton syistä. En halua käsitellä tätä ilmiselvää asiaa syvemmin, vain sanon: Siirtolaisuus on fakta, kotoutumisprosessi on kaksisuuntainen, jota käyvät läpi sekä maahanmuuttajat että suomalaiset. Suomessa on syystä tai toisesta yhä enemmän monikulttuurisia työyhteisöjä. Tieto kollegojen identiteetistä ja työkultuurista auttaa luomaan hyvää ilmapiiriä työyhteisössä, työskennellä sopusoinnussa ja saada aikaan hyviä tuloksia. Kaikista ylläsanotuista voi saada käsityksen, että kaikki on niin helppoa ja sileää. Se ei ole todellakaan niin. Yhdistys kävi läpi oman kehitysprosessin ja kasvukriisit ja selviytyi niistä. Tällä hetkellä Monikalla on arvo ja ansaittu maine. Sen takana on raskas, päivittäinen työ. Työyhteisöstä ei voi kertoa lyhyesti ja yksinkertaisesti. Työntekijät edustavat eri kulttuureja. Käytetään erilaisia työllistämismahdollisuuksia: kokopäivätyö, osa-aikatyö, tuntipalkka, työharjoittelu jne. Haluaisin muutaman sanan sanoa vapaaehtoisista, kieli- ja lastenkerhojen vetäjistä ja opettajista. He työskentelevät ilman palkkaa vastuuntuntoisesti, luovasti ja rakkaudesta lapsiin. Viime vuonna vapaaehtoisia oli mukana toiminnassa n. 150, hallitus mukaan lukien, siksi minä en tarkoituksellisesti tuonut esiin yhtään nimeä, koska se on mahdotonta luetella kaikkia enkä halua ketään jättää mainitsematta. Paljon kiitoksia kaikille tästä tarpeellisesta työstä ja yhdistyksen jäsenille aktiivisuudesta ja osallistumisesta toimintaan.

Tänään esityslistalla on kysymys tiloista. Voimassaoleva lupa toimia näissä tiloissa kestää heinäkuun loppuun asti. Rakennus olisi jo purettu vuoden alussa, mutta niin kummalliselta kuin se tuntuukin, talouskriisi jätti meidät näihin tiloihin. Vaikka kaupungin hallinto ymmärtää yhdistyksen ehdottoman tärkeyden ja tarpeellisuuden, silti se on jo kaksi vuotta etsinyt meille ponnettomasti sopivaa rakennusta. Omasta rakennuksesta emme oikeastaan edes haaveilekaan.

Meille on esitetty erilaisia vaihtoehtoja, jotka eivät oikein ole soveltuneet toimintaamme. Meitä pompotellaan vain viranomaiselta toiselle. Me emme edes tiedä kenen kuuluisi ottaa tämän asian hoitaakseen. Toivottavasti ei tule sellaista tilannetta, että yhdistyksen kaikki jäsenet joutuvat kokoontumaan yhdessä siellä, missä meitä kuullaan ja nähdään.

Porista on tulossa kansainvälinen kaupunki (se ei ole vain minun päätelmä). Ehkä on jo aika luoda ja avata Monikulttuurinen Keskus. Siihenhän on jo olemassa hyvä pohja - Satakunnan Monikulttuuriyhdistys ry:n 15-vuotinen laaja kokemus. Keskus voisi yhdistää myös saman katon alla Suomen ja eri maiden ystävyysseuroja ja muita toimijoita.

Elena Kim, kulttuuritulkki

"Katse tulevaisuuteen" –hanke, Satakunnan Monikulttuuriyhdistys ry.

KANSALLINEN ITSEMÄÄRÄÄMISOIKEUS, *tai miten minusta tuli venäläinen Suomessa.*

Sanotaan, jos haluat saada Jumalan nauramaan - kerro hänelle omista suunnitelmista. Olinko joskus miettinyt, että tulen asumaan Suomeen? Synnyin Azerbaidžanissa, 12 vuotta asuin Volgogradissa, 10 vuotta Pietarissa. Menin naimisiin toisen kerran ja muutin Suomeen vuosi sitten. Mieheni on suomalainen. Entäpä minä? Suoraan sanoen, minä en voinut koskaan selkeästi vastata kysymykseen: Kuka minä olen? Niin monia kansallisuuksia ja kulttuureja on sekoitettu suvussani, että omaa identiteettiäni en ole osannut määritellä. Kasvoin venäläisessä perheessä, kävin venäläistä koulua, luin venäläisiä kirjoja ja lauloin venäläisiä lauluja. Lisäksi – minusta tuli venäjänkielen filologi, mikä sitoi minua elämässäni venäjän kieleen ja on määrittänyt kiinnostukseni ja ammattiopintoni. Venäjällä en koskaan tuntenut itseäni venäläiseksi. Miksi? – Te kysytte. On vaikea vastata tähän kysymykseen. Ulkonäöltäni en ole perinteinen venäläinen, mikä väistämättä johti kysymyksiin muilta minun alkuperästä. Vastata yhdellä sanalla ei onnistunut: jouduin avaamaan sukupuuni salaisuudet. "Miksi et sanonut, että olet venäläinen?" - ihmetteli minun ex-mieheni. - "No, kuka haluaisi tietää kaikki nämä yksityiskohdat isoisovanhemmistasi?". Mutta jos se vain olisi niin helppoa...

Minun isoisoisovanhempani tuijottavat minua menneisyydestäni. Ja valita vain yksi kansallisuus loukkaamatta toista olisi jumalanpilkkua. Kyllä... Se oli kaukana helposta....

Mutta nyt tiedän loistavan tavan ymmärtää kuka minä olen. Sinun täytyy vain päästä asumaan vieraan kielen ympäristöön. Ja mitä tapahtuu?

Vaikka veressäni on tataarilaista, ukrainalaista, venäläistä verta, voin iloisesti ja ylpeästi vastata: venäläinen! Joten mikä on auttanut määrittelemään? Kieli! Tietenkin kieli.

Olen saanut mahdollisuuden opettaa venäjää venäjänkielisille lapsille kuin minun pojalleni Satakunnan Monikulttuuriryhdyksessä

Olen sitä mieltä, että venäjänkielisille ja kaksikielisille lapsille, Suomessa ja muissakin maissa, venäjän kielen opiskelu on erittäin tärkeää. Kielen säilyttäminen ei onnistu kaikkien venäjältä muuttaneiden kohdalla. Säilyttäessä kieltä me säilytämme kulttuuria. Yhteys vanhempien ja lasten välissä ei katoa. Sehän on iso plussa tulevaisuuden uralle. Tällä hetkellä työmarkkinoilla on iso tarve työntekijöistä, jotka osaavat puhua, lukea ja kirjoittaa kolmella kielellä, suomeksi, englanniksi ja venäjäksi. Monien maahanmuuttajien lapset eivät osaa riittävästi venäjää (eivät kirjoittaa eivätkä lukea), eivätkä halua oppia. Vaikuttaako tähän asiaan kantasuomalaisten suhtautuminen venäjää puhuviin?

Sen seurauksena on vääjäämättömästi kasvamassa lasten ja vanhempien väliin kuilu. He katsovat erilaisia filmejä, lukevat erilaisia kirjoja ja tulee vielä päivä, jolloin heillä ei ole mitään yhteistä puhuttavaa keskenään. Vanhempien auktoriteetti kärsii, lapsilla edessä on yksinäisyys. Mitä tulevaisuus tuo tullessaan?

On käynyt ilmi, että säilyttäessä venäjä toisena äidinkielenä suomen lisäksi, tulemme tulevaisuudessa saamaan kunnan kansalaisen sekä kahta kieltä osaavan ammattilaisen. Lapsuudessa hankitut tiedot jäävät olemaan ikuisesti. Aikaa ei ole hukattavana! Tästä syystä saamme aikanaan kaksikielisiä asianajajia, lääkäreitä, opettajia. Tämä asia on meidän (vanhempien ja kaikkien lasten kasvatukseen osallistuvien) käsissämme.

Kristina Mailovskaya, englannin ja venäjän kielten opettaja.

Artikkelit on julkistettu Suomen venäjänkielisessä julkaisussa SPEKTR, № 3/2011

Kiitokset työkollegoille SMY:ssä oikoluvusta.